

La nina (fig. 211) amida 0,23 d'alt, i és articulada; l'articulació dels braços i de les cames al cos devia ésser un fil elàstic més o menys gruixut, del que no ha quedat rastre, com en certes nines modernes; la dels braços i cames sembla una senzilla espiga metàl·lica de coure o bronze, de la que han quedat restes.

El seu pentinat consisteix en dividir el cabell en dos parts formant dos trenes que s'entrecreuen en la nuca i enrotllen damunt la testa formant un doble turban.

La troballa de nines no és un fet extraordinari; se n'han trobat de fusta, d'os i de vori (1).
- J. P. I C.

Empúries : Enterraments cristians

Al costat nord de la ciutat grega d'Empúries prop de l'edifici del Museu de les excavacions, sobre la muralla, un cop aquesta destruïda, es trobaren diversos enterraments de teules formant doble pendent de lloses en rectangle. Eren sota un paviment de formigó anàleg al descobert a la muralla sur. L'orientació és d'Orient a Ponent.

Troballes d'aquesta mena s'han fet a quasi tota l'àrea de la ciutat i els tipus de sepultura són els usuals: sota teules romanes formant una teulada a dues aigües, o bé en formes del tipus rectangular. Les tombes no contenen mai objectes; en una sola s'ha trobat un tancador de cintura visigòtic que després descriurem.

Prop la *cellae memoriae* que presideix el cementiri cristià s'han trobat diversos sarcòfags llisos, amb tapa en forma de coberta a dues aigües terminada en els cantons per acroteres llises. Estava, com és usual, sota un paviment d'*opus signinum*. — J. P. I C.

Basílica de "Lugdunum Convenarum"

Parlarem de la descoberta d'una basílica cristiana en el lloc de Saint-Bertrand de Comminges, successora de la ciutat romana de *Lugdunum Convenarum*, en un dels anteriors ANUARIS, fent un resum de la Comunicació de Marcel Dieulafoy a l'*Académie des Inscriptions et Belles Lettres* (2).

Les excavacions començades per M. M. Dieulafoy i Lizop, foren continuades a la mort del primer per M. Lizop sol, al qual s'adjuntà després M. Sapène. Els resultats rectifiquen, segons els excavadors, les primeres dades de M. Dieulafoy respecte el pla que havia cregut de tres naus, mentre que els excavadors que el seguiren assenyalen una església d'una sola nau rectangular amb un absis poligonal (figura 212). La nau té una llargada de 18,10 m. i una amplada de 12,50 m.; aquesta sembla sobrepassar les mides d'una simple església d'una sola nau. Les basíliques mallorquines de tres naus, coetànies, tenen una amplada anàloga. Precedeix a la nau, com a les basíliques de Mallorca, un atri quadrat que devia ésser porticat ja que s'hi han trobat restes de columnes. A l'interior i a l'exterior de la basílica s'han trobat nombrosos sarcòfags (fig. 213)

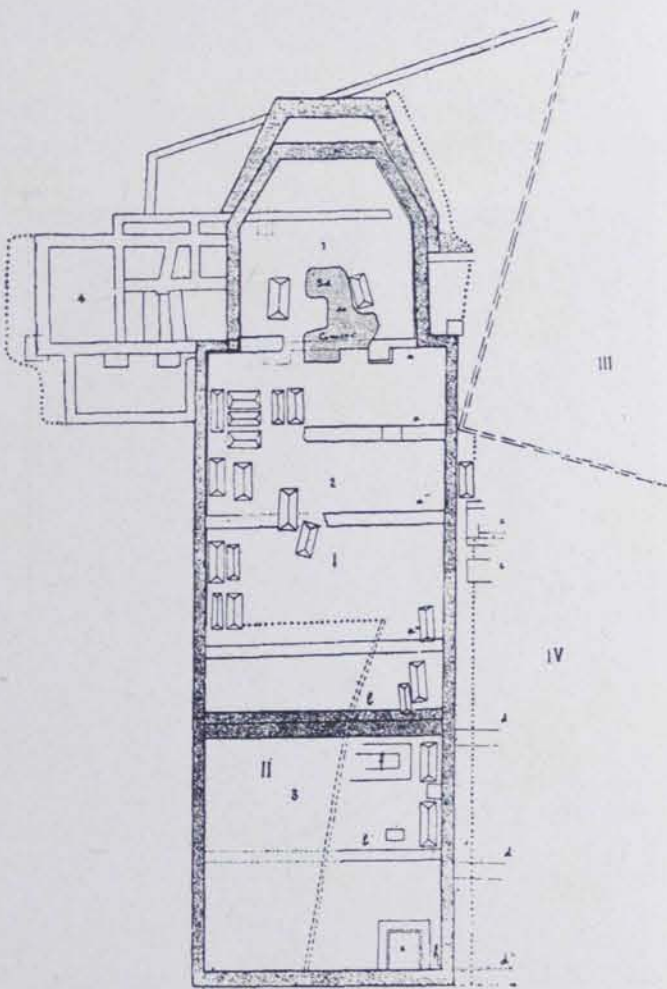

Fig. 212.—Pla de la basílica de Saint-Bertrand de Comminges

(1) CAGNAT et CHAPOT: *Archéologie romaine*, vol. II, cap. XIII. DAREMBERG et SAGLIO: *Dictionnaire des antiquités grecques et romaines*, mot *Pupa*.

(2) ANUARI de l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, vol. VI, 1915-1920, pàg. 737.